

SOPHIE ANDERSON

Ayıyla
Konuşan
Kız

Illustrated by Kathrin Honesta

GENÇ
T
TİMİS

ANATOLY'NİN KAR
ORMANI HARİTASI

İZMİR DENİZİ

DOĞUDAKİ
KÖY

IHLAMUR
AĞACI

SMEY'İN
MAĞARASI

KIZGIN VOLKAN

PRENSES NASTASYA'NIN
SON OKU

YEŞİL
KOY

AYI
MAĞARASI

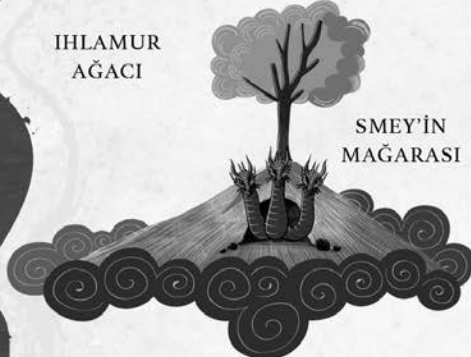
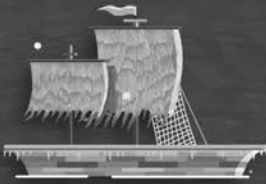
BALIKÇI
KULÜBESİ

HARABE ŞATO

MAVİ DAĞ

DONMUŞ
GEMİ

KUZEYDEKİ
KÖY

KAR
ORMANI

GÜMÜŞ DERE

YANKA'NIN
EVİ

SASHA'NIN
EVİ

ANATOLY'NİN
KULÜBESİ

TAVUK
BACAĞLI
EV

KAR
ORMANI

YANKA'NIN
KÖYÜ

DONMAS BÜYÜK NEHİR

Eşim Nick ve en küçük yavrumuz Eartha'ya.
Ormanda elimden tuttuğunuz için.

GİRİŞ

Beni büyüten ayıyı hiç unutmuyorum. Yüzümü onun sıcacık karnına gömdüğümü. Beni buz gibi kardan koruyan yumuşak kocaman kollarını. Sessiz kış boyunca horlamalarının gürültüsünü ve hem böğürtlen hem çamfistığı kokan, havada buhar oluşturan nefesini.

Üvey annem, yani Mamuşka, beni ayı mağarasının dışında bulduğunda iki yaşında olduğumu söylüyor. Karda çırılçıplak duruyormuşum ama yanaklarım kızarmış ve yüzümde kocaman bir gülümseme varmış. Doğrudan ona gitmişim, kollarımı havaya kaldırıp hafifçe bağırmışım. Mamuşka beni kucağına almış ve ben de başımı omzuna yaslamışım, bacaklarımı beline dolamışım ve hemencecik uykuya dalmışım. Mamuşka hemen o anda kaderimizde beraber olmak

olduğunu anlamış. Ama nereden geldiğimi bilmiyorsa, nereye ait olduğumu nasıl bilebilirim ki?

Mamuşka, benim kim olduğuma ya da ebeveynlerime dair bir ipucu bulabilmek için mağarayı aramış ama içeride sadece kış uykusunda olan yaşlı bir dişi ayı varmış. Onu rahatsız etmek istemeyen Mamuşka gizlice oradan çıkmış ve beni Kar Ormanı'nın ucundaki evine taşımış.

Mamuşka'yla yaşamayı seviyorum. O benim sahip olmayı dileyebileceğim en iyi anne ama ben sık sık ayıyı düşünüyorum. Beni hatırlıyor mudur acaba, diye merak ediyorum. Belki de beni özlemiş bile olabilir. O ayıyı en az gerçek ebeveynlerimi merak ettiğim kadar çok merak ediyorum. Beni ormanda kaybetmiş ya da bırakmış olan ebeveynlerimi.

Günün birinde geçmişimin hikâyesini öğrenmek istiyorum. İstenmeyen ve terk edilmiş bir bebek olmaktan daha büyümlü bir şeyler çıkacağını umuyorum. Bu hikâyeye umarım kim olduğumu ve neden farklı olduğumu, sırları fısıldayan ağaçları neden duyduğumu ve neden her zaman orman beni içine çekiyormuş gibi hissettiğimi açıklayan, mucizelerle dolu bir hikâyedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

AYI YANKA

Bana Ayı Yanka diyorlar. Beni buldukları yerden dolayı değil – bu hikâyeyi sadece birkaç kişi biliyor. Bana Ayı Yanka diyorlar çünkü ben çok büyük ve güçlüyüm.

On iki yaşındaki diğer kızlardan ve yetişkinlerin de çoğundan daha uzunum. Ayrıca herkesten daha güçlüyüm. Buz kırıcılardan, odun kesicilerden ve hatta Kar Ormanı'nın derinlerine dalacak kadar cesur olan birkaç avcı toplayıcından bile daha güçlü.

Burada, ormanın kuzey ucunda yaklaşık yüz kişi yaşıyor. Ve şimdi hepsi yarınki festivale hazırlanmak için meydana dolmuş durumda.

Karlar ışıldıyor ve havada bir heyecan dalgası var. Köy, altı aydan fazla bir süredir kışın dondurucu so-

đuđu tarafından esir alınmış durumdaydı. Ama yarın, Büyük Erime'nin başlangıcı. Donmuş Büyük Nehir çözülecek ve Kar Ormanı üzerindeki beyaz örtüden kurtulacak. Ben de yeni yeşermiş ağaçların altında dolaşabileceğim. Ama çok uzaklara gitmem, gidersem Mamuşka endişelenir. Sadece sallanan söğütlerin ve gevezelik eden çamların altında durma düşüncesi bile yanaklarımı mutlulukla titretiyor.

Ben meydanda yürürken insanlar benden yardım istiyor. Festival gösterisi için sahne kuran marangozlar için ahşap kirişleri tutmak üzere duraksıyorum. Tırmanma yarışması için donmuş toprağa direkler çakmaya yardım ediyorum. Ayrıca buz kalesi için buz bloklarıyla dolu gıcırdayan kızakları donmuş nehirden çekiyorum. Buz kalesi şimdiden belediye binasının boyuna ulaşmış durumda ama çocuklar hâlâ parıldayan duvarlarına tırmanıp onu daha da yükseltiyorlar.

En sonunda, en iyi arkadaşım Sasha'nın festival ateşi için odun istiflediği meydanın ortasına ulaşıyorum.

“Selam, Sasha.” Gülümseyip el sallıyorum.

“Selam, Yanka.” Sasha da kocaman kürklü şapkasının altından bana gülümsüyor. Onu bir ısırğan otu arazisinden kurtardığımdan beri birbirimizin en iyi

arkadaşınız. O zamanlar ben üç yaşındaydım, o da beş. Acıyan yerlerini labada yapraklarıyla ovdum ve sonra da benimle bir ağaca tırmanmasını teklif ettim. Mamuşka, ilk kez o zaman konuştuğumu söylüyor.

Sasha, tıpkı bir balıkçıl kuşu gibi uzun boylu ve onun upuzun da bacakları var. Bu kışa kadar aynı boydaydık ama hiç beklenmedik bir anda aniden uzamamla onun kafasının tepesini görebilecek boya geldim. Bu kadar uzayabileceğimi asla hayal edemezdim ve buna alışabilecek miyim, hiç bilmiyorum.

“Bunu birlikte taşıyalım mı?” Sasha, kesilmiş uzun bir ağacı bir ucundan kaldırıyor.

“Ben halledebilirim.” Kütüğü omzuma alınca ayaklarım kara batıyor. Sasha daha küçük başka bir kütük alıyor ve şenlik ateşi yığınınına doğru yan yana yürüyoruz.

Sasha'nın en küçük kuzeni Vanya, kolları ince dallarla dolu halde koşturuyor. Gözlerini kocaman açarak bana bakıyor. “Bir ayı kadar güçlüsün, Yanka.”

Kütüğü şenlik ateşi yığınınına bırakıp gülümsüyorum. Gücümün bir ayıyla karşılaştırılması beni rahatsız etmiyor. Gerçekten. Ama bana ne kadar farklı olduğumu hatırlatıyor – sadece cüsse ve güç olarak değil.

Köydeki diğer herkes burada doğmuş, anne babaları ve büyükanne büyükbabaları da öyle. Büyük büyükbabalarından kalmış kürklü kabanlar giyiyor ve büyük büyükannelerinin ördüğü battaniyelerin altından uyuyorlar. Ama ben nerede doğduğumu, gerçek ebeveynlerimin kimler olduğunu ya da ayı mağarasına nasıl gittiğimi bilmiyorum. Bu bilmeme hissi, içimde sanki her yıl biraz daha büyüyen bir boşluk gibi.

Omzuma başka bir kütük atıp bu karamsar düşünceleri zihnimden uzaklaştırıyorum. Çok geçmeden şenlik ateşi için yığılan odunlar benim boyuma ulaşacaklar ve yarın yanacak ateşin sıcaklığını hayal ederken gülümsüyorum.

Sasha, buz kulesinden aşağı inmiş bir grup çocukla gülüşüyor. Şapkası ellerinde ve yumuşacık saçları her yöne doğru çıkıyor. Gruptaki herkesi tanıyorum. Köyde sadece yirmi kadar çocuk var ve hepimiz aynı okula gidiyoruz, hep de aynı okula gittik, bu yüzden onların yanında kendimi garip hissetmemem gerekiyor. Ama yanlarına ilerlerken tökezliyorum ve sonra da gergince gülümsüyorum. Kimse fark etmiş gibi durmuyor. Belki de yarın için plan yapmakla meşgul oldukları içindir. Ya da belki benim kafam hepsinin-
kinden çok yukarıda olduğu için. Kamburlaşmış dizle-

rimi kırmaya çalışıyorum ama yine de bu gruba uyum sağlayamıyorum. Kendimi çalığıkuşu yuvasındaki bir gugukkuşu gibi hissediyorum.

Suluk gri renkteki gökyüzü kararıyor ve soğuk hava insanın tenini ısıyor. Kışın sonu gelmiş olabilir ama ilkbaharın sıcaklığı hâlâ çok uzaklarda. Buralar her zaman böyle olur. Güneşte eriyen karlar alacakaranlıkta yeniden donar, bu yüzden geceleri hep buz gibi olur.

Bir şakrakkuşu kanatlarını çırparak yanımdan geçiyor, o kadar yakından ki tüyleri yanağıma sür-tünüyor. Yukarıya ve uzağa, ormana doğru uçuyor. Buradan bakınca sadece birkaç cılız ağacın tepesini görebiliyorum ama bu ağaçlar kalbimi çeken, kalın ipler gibi hissettiriyorlar. Diğerlerinden uzaklaştığımı fark edene kadar, kendimi köyün tepesinin zirvesinde buluyorum.

Sasha beni yakalıyor ve yanıma gelirken koluma vuruyor.

“Bu ne içindi şimdi?” Ben de olabildiğince nazikçe ona vuruyorum ama o yine de geriye doğru sendeliyor.

“Avantaj yakalamaya çalışıyordum.” Sasha ayakka-bısına takılan bıçakları çıkarıp onları birer buz pateni-ne dönüştürüyor. “Benim evime kadar yarışalım mı?”

“Olur!” Önce kalbim çarpıyor, sonra da neden paten botları giyemediğimi hatırlayınca kalbime bir ağrı giriyor. Bu kış üç çift bot ayaklarıma küçük gelmeye başladı ve daha fazlasını da yaptıramam. Bu yıl ne kadar hızlı büyüdüğümü düşünmek beni korkutuyor – geceleri bacaklarıma ağrılar giren diğer yıllardan çok daha hızlı. Ellerimle beceriksizce ceplerimi karıştırıp içimi çekiyorum. “Bıçaklarımı unuttum.”

“Yine mi?” Sasha inliyor.

“Bensiz kayarsan alınmam.” Tepenin zirvesinde duruyorum. Buradaki yolda bir buz tabakası var ve önce Sasha’nın evine, sonra da Mamuşkayla bizim evimizin kapısına kadar uzanıyor. Sasha’nın, uçan bir kırlangıç kadar zarif bir şekilde buzda süzülmeyi sevdiğini biliyorum. Ama bıçaklarını botlarına takmıyor.

“O zaman ormandan gidelim.” Küçükken tırmandığımız yaşlı ve budaklı karaağaca zıplıyor. Ağacın arka tarafında, diğer ağaçların etrafından kıvrılarak evlerimizin bahçesine çıkan bir patika var. Ben her zaman o yoldan gitmeyi tercih ederim ve Sasha da bunu biliyor. İçime bir sıcaklık doluyor. Sasha gerçekten çok iyi bir arkadaş.

Kar Ormanı’na adım atmak, sanki başka bir dünyaya adım atmak gibi. Uzun, upuzun ağaçlar kendimi

küçücük hissetmeme neden oluyor. Zihnim karınca-
lanıyor ve duyularım açılıyor. Ormandayken bazen
geçmişimin hikâyesine kendimi o kadar yakın his-
sediyorum ki neredeyse onu rüzgârda duyacak gibi
oluyorum.

“Festival için mi heyecanlısın?” diye soruyor Sasha,
gözleri parlarken.

Festivalle ilgili sevdiğim tüm şeyleri düşünürken
başımı sallıyorum: oyunlar, müzik ve gösteriler, Sas-
ha ile yeni donmuş buzlu kızak tepesinde yaptığımız
yarışlar ve ateş labirentinden Mamuşka'ya doğru koş-
ma...

Ateş labirentinde gerçek ateş yok. Sahnenin üzeri-
ne, alevler gibi gözükmesi için kesilip boyanmış de-
vasa ipek çarşaflar asılıyor. Gecenin sonunda herkes
içlerinden geçiyor, çarşaflara dolandıklarında ya da
yollarını kaybettiklerinde gülüyor ve yüzleri ıslıl ıslıl
parlayarak çıkıyor.

Üç ya da dört yaşlarında ateş labirentinden ilk kez
geçtiğimde korkmuştum, bu yüzden Mamuşka diğer
uçta durup bana seslenmişti. Artık korkmuyorum ama
o yine de ben labirentte koşarken diğer uçta bekliyor.

“Kuşatma oyunu için sabırsızlanıyorum.” Sas-
ha'nın gözleri parlıyor. “Bu yıl buz kalesini ne ka-
dar yükselttiklerini gördün mü?”

“Belediye binasından daha yüksek,” diye mır-
ıldanıyorum, dikkatim orman seslerinden dolayı
dağılırken. Bir dalın altına eğiliyorum ve kar, en-
semdeki tüylerin ürpermesine neden oluyor.

Ormanın kendi ruh halleri var ve şu anda kar-
lar eriyip damlarken, kuşlar uçuşurken, hayvanlar
ağaçlara tırmanırken ve karların altındaki oyuk-
larda koştururken, orman huzursuz halde.

Sasha oyunlardan bahsetmeye devam ediyor ama ben ona odaklanamıyorum. Endişeleniyorum, sanki orman bana bir şeyler söylemek istiyormuş gibi geliyor.

“Yanka?”

“Pardon. Efendim?”

“Yine ağaçları mı dinliyordun?” Sasha gülümsüyor. “Sana hâlâ kim olduğunu söylemediler mi?”

Yanaklarım kızarıyor. Sasha ile her zaman birbirimize her şeyi anlatırız. Şimdi ve bazı zamanlarda, keşke benim hakkımda bu kadar çok şey bilmeseydi, diye düşünüyorum; ormanda bir şeyler duyduğum ve geçmişimi ne kadar çok merak ettiğim gibi şeyler.

“Yarın uğrayıp seni alayım mı?” diye soruyor, Sasha.

“Şifalı ilaçlarını meydana taşıyıp tezgâhını kurması için Mamuşka’ya yardım edeceğim. Sabahın ilk ışıklarıyla evden çıkacağız.”

“Gelip yardım edebilirim ben de.”

“Zahmet etme.”

“Ama gelmek istiyorum. Annemler kızakla büyükannemi ve büyükbabamı almaya gidecekler, bu yüzden sabah zaten yalnız olacağım.” Sasha koşarak evinin bahçesine giriyor. “Yarın görüşürüz.”

Ben de bizim bahçemize yürüyorum ve birkaç dakika daha ormana yakın olabilmek için kenardaki çamların altında biraz oyalanıyorum.

Bizim bahçemiz de tıpkı Sasha'nın evinin bahçesi gibi doğrudan ormana açılıyor, ormanla arasında ne bir çit ne de bir kapı var. Şu anda karla kaplı halde dümdüz görünüyor ama Büyük Erime'den sonra toprağı eşeleyip tohumlar ekeceğiz. Uzun yaz günleri geldiğinde her yer rengârenk olacak; meyveler, çiçekler ve yüzlerce bitki, arılar ve kelebeklerle dans edecek.

Mamuşka, bitkiler sayesinde geçiniyor. Onları topluyor, kurutuyor, öğütüyor ve onlardan şifalı ilaçlar yapıyor. Kendimi ne zaman kötü hissetsem, beni iyileştirecek bir ilacı ya da çayı olur. Bu kış, çok hızlı büyümekten dolayı ağrıyan ayaklarımdan yakındığım zaman bana özel bir merhem bile hazırladı.

İnsanlar, Mamuşka'nın her şeyi iyileştirebileceğini söylüyor, çünkü onun içinde Kar Ormanı'nın bilgeliği varmış – isterse güneş batarken kan rengine bürünen gökyüzünü bile iyileştirebilirmiş. Mamuşka da ormanı hissedebiliyor, aynı anda hem şiddetli hem de nazik şekilde. Elleri yumuşak ama sert, taze bir ağaç kabuğu gibi. Saçları koyu renkli, çamların arasındaki gölgeler gibi. Ayrıca ıhlamur çiçekleri gibi tatlı kokuyor.

Mamuşka daha gençken ormanın derinliklerine yürür, şifalı ilaçları için yabani bitkiler ve meyveler toplarmış. Ayı mağarasında beni de işte öyle bulmuş. Ama bu günlerde köyde kalıyor ve ihtiyaç duyduğu her şeyi bahçesinde yetiştiriyor.

Diğer tüm köylüler gibi o da ormanın tehlikeli olduğunu ve en önemli işinin beni korumak olduğunu söylüyor. Keşke birazcık daha ileriye gitmeme izin verseydi ama kaybolabileceğimi, soğuktan donabileceğimi ya da ağaçların arasında sinsice bekleyen yırtıcıların saldırısına uğrayabileceğimi söylüyor.

Karlı bir ağaç dalındaki bir pembelik gözüme çarpıyor. Başka bir tombul, yusuvarlak şakrakkuşu. Ona bakıp gülümsüyor, elimi cebime götürüyor ve her zaman kuşlar için yanımda taşıdığım ayçekirdeklerinden biraz çıkarıyorum. Avucumda çekirdeklerle elimi kaldırıp sabitçe tutuyorum ve hafif ve kederli bir şekilde ıslık çalıyorum. Şakrakkuşu başını kaldırıp yavaş yavaş daldan aşağı iniyor. Sonra da daldan sıçrayıp elime konuyor.

“Yanka!”

Nefesim tıkanıyor. Şakrakkuşunun adımı söylediğine eminim.

“Yanka!” diye sesleniyor kuş yeniden. “Ayı Yanka! Ormana geri dön!”

Ağzım açık halde şakrakkuşuna bakıyorum. Söylediklerini kuş cıvıltısı olarak duydum ama zihnimde anlam kazandılar. Şakrakkuşunun başka bir şeyler daha söylemesini dileyerek iyice eğiliyorum.

Ancak minik ayakları rengineyiği kürküden kabamımın sırtına doğru kaçışıyor ve evcil gelinciğimiz Fare Kapanı, omzuma fırlayıp doğrudan minik kuşun üzerine atlıyor.

Şakrakkuşu tam vaktinde kanat çırpıyor ve Fare Kapanı elimin içine zıplayıp ayçekirdeklerini kara saçıyor. Bileğime dolanıyor ve dudaklarını yalarken masumca bana bakıyor.

Ona bakarak kaşlarımı çatıp başımı sallıyorum. “Keşke beslediğim kuşları avlamasan. Evde senin için yeterince fare yok mu?”

Fare Kapanı silkeleniyor, tüylerini kabartıyor, yere atlıyor ve karda bakır rengi bir iz bırakarak bahçeye doğru koşturuyor. Fare Kapanı’nın kürkü diğer gelincikler gibi kışın beyaza dönmüyor çünkü o bizim şöminemizin dibinde yaşıyor.

Mamuşka mutfak penceresini tıklatıyor. “*Sbiten?*” Elinde en sevdiğim sarı kupamı tutarken kelimeyi

dudaklarından okuyorum. Gülümseyip başımı sallıyorum ve sıcak ballı içeceği düşününce içim ısınıyor.

Şakrakkuşunun uçtuğu yöne doğru bakıyorum ama gitmiş. Kendime, onu anladığımı hayal ettiğimi söylüyorum ama kalbim bunun böyle olmadığını biliyor. Ağaçların tepeleri fısıldıyor ve eriyen karlar sızları damlatıyor. Ormanın beni kendine çektiğini hissediyorum, hem de hiç olmadığı kadar güçlü şekilde. Ağaçların arasındaki karanlığın derinlerinde bir yerde, geçmişe dair gerçekler saklanıyor.

Kalbim çarpıyor ve ayakparmaklarım kasılıyor. Botlarımı yere vurarak üzerlerindeki karları atıyorum ve kabanımı silkeliyorum ama bacaklarımdaki huzursuz hisleri uzaklaştırıramıyorum. Ön kapı arkamda sertçe kapanırken, uzaklarda bir yerden şakrakkuşunu bir kez daha duyuyorum.

“Ayı Yanka! Ormana geri dön! Sen oraya aitsin!”